

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

-

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

-

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 6 §):

-

d) Näkemyksenne muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

-

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Työnhakukeskustelu ja täydentävä työnhakukeskustelu

Esityksen mukaan työnhakukeskusteluja sekä täydentäviä työnhakukeskusteluja järjeistetään, ja asiantuntijan harkintavaltaa lisätään keskustelujen toteuttamisesta.

Pohjoismaisen työnhakumallin toteutus on osoittanut, että sama palvelu kaikille riippumatta tarpeesta on ollut resurssien huonoa hyödyntämistä. Resurssien uudelleen suuntaamisella voidaan keskusteluja ja tapaamisia järjestää enemmän heille, joilla palvelutarve on suurempi. Muutoksessa tulee hyödyntää pohjoismaisen työnhakumallin kokemuksia ja keskittyä prosessien niihin kohtiin, joissa on havaittu toimintatapojen muuttamisen tarpeita, erityisesti niiden työnhakijoiden kohdalla, joilla on suurin palvelutarve.

Työnhakuvelvollisuus

Esityksessä on tarkoituksena keventää työnhakuvelvoitetta siten, että määrällinen työnhakuvelvoite jätetään asettamatta työnhakijoille, joiden työttömyys on pitkittynyt ja joilla on tarvetta sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluille. Henkilöt ohjataan lakisääteiseen monialaisen tuen piiriin. Tällöin työttömyysetuuden jatkuminen edellyttää, että työnhakija toteuttaa monialaista työllistymissuunnitelmaansa.

Vates-säätiö pitää erittäin hyvänä, että työnhakuvelvoitetta kevennetään.

Myös se on positiivinen asia, että yllä mainittu kohderyhmä ohjataan lakisääteisen monialaisen tuen palvelujen piiriin. Tämä osaltaan varmistaa sen, että tukea työllistymiseensä tarvitsevat saavat palveluja myös jatkossa työllisyysalueilta, eikä palveluiden saanti riipu siitä, miten vapaaehtoiset palvelut järjestetään. Huomioitavaa kuitenkin on, että monialaisten palvelujen organisoituminen uusissa rakenteissa on vielä kesken. On syytä varmistaa, että lakisääteisille monialaisille palveluille on riittävät, kunkin alueen tarpeisiin vastaavat resurssit.

Vates-säätiö esittää, että terveydellisistä syistä osa-aikatyötä tekevien työnhakuvelvoite jätettäisiin asettamatta.

Lakiesityksen 6 §:ssä osa-aikatyössä olevien työnhakuvelvoite muutettaisiin kolmen kuukauden tarkastelujaksolla yhden työmahdollisuuden hakuun. Merkittävä määrä työssä olevista henkilöistä eivät terveydellisistä syistä kykene tekemään 100% työaika. Osa-aikainen työ on tällöin pysyvä mahdollisuus jatkaa työelämässä. Viime vuosien työllisyystilastojen mukaan työllisten määrä on kasvanut tehtyjä työtunteja voimakkaammin. Tämä on osoitus siitä, että osa-aikatyö on suosittua ja työntekemuotona se on saavuttanut pysyvän jalansi-jan suomalaisessa työelämässä.

Vates-säätiö toteaa, että lakiesitys on pääosin positiivinen, ja vaikuttaa työnhakijoiden lisäksi myös työnantajiin, joilta poistuu ne työhakemukset, jotka tehdään työnhakuvelvoitteen takia. Osa-aikatyön merkitys osatyökykyisille henkilöille tulisi tunnustaa myös laissa. Monialaisen palveluun ohjataan henkilöt, joilla tilanne on tosiasiallisesti sellainen, ettei työmarkkinoille suuntautuminen ole ajankohtaista.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

-

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

-

Pakarinen Jaana
Vates-säätiö sr